

Rus ədəbiyyatında Quran, İslam dini və Türk Südünyası ilə bağlı ən gözəl əsərləri məhz Nəbel mükafatı laureatı Bunin yazmışdır. Belə deyirlər ki, Şərq ellərini qarış-qarış gəzən İvan Bunin qutsal kitabımız Qurani yanında heç zaman əskik etməmişdir.

Qapalı mənalarda can alan yeri

Məmməd İSMAYIL

*Girdablər şəhəri, Odlar diyarı
Rüzgərlər alovun saçını yolar;
Ruhunda yangınlar baş qaldırma
Nə sönər zamanla, nə sakit olar.*

Mixail Sinelnikov

O da sonunda bizim, hardasa yaşadılarının cərgəsinə qoşulub yeddindən yetmiş yeddi... Söhbətin bu günlərdə yetmiş yaşını bayram etməyə hazırladığımız ədəbiyyatımızın tərcüməçisi, Moskva təmsilçisi və təbliğatçısı, böyük rus şairi Mixail Sinelnikovdan gedəcəyini yəqin ki, hiss edirik. Səra Aida Sobolevün sözləri ilə desək, Mixail Sinelnikov möcüzəvi bir şəkildə günümüzə yaşamağa məhkum olan rus ədəbiyyatının gümüş çağının önəmli şairlərindən biridir...

Hor bir böyük sənətkar qitələri birləşdirən dağ zirvələrinə bənzəyir. O zirvələrə yağan yağışların bir qismi bir qitəyə, o biri qismi isə başqa qitəyə tökülür. Bu anlamda Şərqi və Qərbi yaxşı nəyi varsa süngür kimi içinə çəkməyə və içinə çəkməklə də qalmayacaq Şərqi və Qərbi mədəniyyət və ədəbiyyatlarını öz imkanlarını səviyyəsində ucaldan önəmli sənətkarlardan biri, ədəbiyyatımızın vəzkeçilməz dostu şair, tərcüməçi, tədqiqatçı Mixail İsaakoviç Sinelnikov da eyni missiyanın daşıyıcısıdır.

İnsan dünyaya gələrkən zaman və məkana seçməq sənəsinə malik olmur, çünki seçilən bəndədir, seçən Allahdır. Leningradda doğulsa da, qadər deyilən yönəllirəyici ona gələcəyini bütöbütən müəyyən edəcək tamam başqa bir yol seçəcəkdi.

Mixail Sinelnikov 1946-cı ildə Leningradda doğuldu. Bir şerində özünün də vurğuladığı kimi onun dünyaya gəlişini ailəsinin qaçımından ölümdən qorudu. İkinci Dünya müharibəsində Leningrad blokadasını yaşayan ailə yeni doğulan körpələrini böyüdə bilmək üçün sakit bir qışqıya - Orta Asiyaya-Türkiyədən köç etməyi qərar aldı. Bəlkə də bu, Mixailin gələcək şair tələyinin bir işarəti idi.

Uşaqlığı və gəncliyi İslam və Türk ortasında keçdi. Uzun müddət Fərqanə vadisində Qırğızıstanın Oş vilayətində yaşadı. Bu ilk şerirləri də burada yazmağa başladı. Bəlkə buna görə də digər rus şairlərindən fərqli olaraq onun şerirlərində İslam və Şərq mötəzaları daha güclüdü. Və Leningraddı yeniyetmənin Orta Asiya izlenimləri:

...В милом узкоглазном
Звездная река.
Вижу Средней Азии
Средние века.

"Leningradda doğulmasa da, uşaqlığı Qırğızıstanın cənubunda, Fərqanə vadisində keçdi. Böyüdüyünü, havasını udub, suyunu içdiyini yerlörin landşaftı ilə İslam dini arasında ki sehilli, sirlə əlaqə o zamanlar İslama, ümumilikdə güdürdükdü Şərqa, xüsusilə də İslam şerqinə mündə böyük maraqa və ehtiyə oyandırdı. Qurann rusca tərcüməsi evimizdə hər zaman vardı. Məktəb illərində çox böyük bir maraqla onun səhifələrini vərəqləyirdim. Qurann anlamğa başladığımda isə sanki yeni bir dünyanın qapılarını açmışım. Əbu Hamid ol-Qozalimin dediyi kimi, "Allahla gedən pillələr sayız-şehərsəbzür. Və hor sənətkar da bu pillələrin birindən yola çıxar. Bəlkə buna görədir ki, ilham anlarında M.Lermontov və Bunin haqqında müəllim kimi davranmışlar. Quran hor za-

bilməsinə", onunun görməzlikdən gəlmək yox, ona çağla ayalaşma biləcək yeni olavlar edəcə bilməsinə görə təqdir edim..."

Mixail gəldiyim fikirlərdə etlə bilirəm, M.Sinelnikovun rus poeziyasındakı yeri çox müəmməl bir şəkildə bilərəmmişdir..."

M.Sinelnikovun "Buludlar və quşlar" adlı ilk kitabı 1975-ci ildə çap olunaçaqdı. Sonra ədəbiyyatla ilgili mövzələrə yazmağa və araşdırmaqlara aparmğa girişəcəkdı. Ona qədər kimsə tərəfindən tədqiq edilmiş rus ədə-

bindən də görünməkdədir:

*Qatları çox bir sözün uzaq dərinliyinə
Qapalı mənalarda an can alan yerində
Və həyat axışında düzənləri yixaracaq,
Məna ardınca məna, siri içindən çıxaraq
Sonra zaman içində sassa döngələr fikri
Yaxşıca ayrılıqları geri çevirir bir-bir
Bu musiqi fonunda sonsuz dünya nizamı
Füzuli və Nizami!*

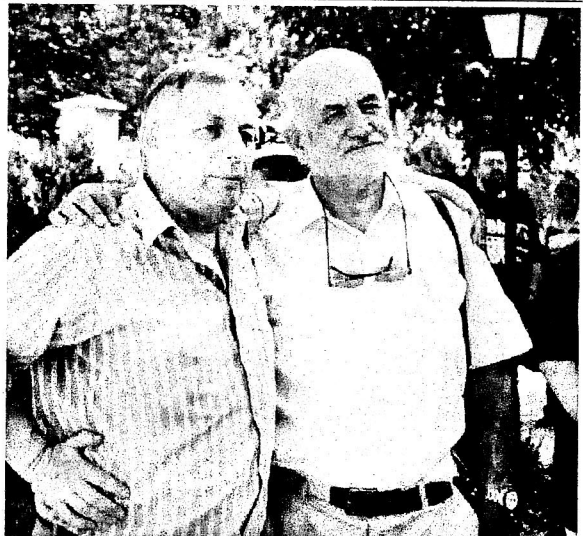
*Jukovski deyirdi ki, nəsrin tərcüməçisi çevirdiyi
sənətkarın qulu, şerinki isə rəqibidir*

man mənə xəzinə kimi gəlmiş və dünyada heç bir gücünə bu xəzinədən uzaqlaşdırma bilməz. Əlbəttə, Rusiya hər şeydən öncə Pravoslav ölkəsidir. Pravoslavlıq rus kultürünün əsasını təşkil edir. Xarici təsir güclərinə gəldikdə isə İslam bu güclörün ən əhəmiyyətliisidir".

M.Sinelnikov Oş şəhərinin Pedaqoji institutunun tarix bölməni bitirdikdən sonra iki il yerli qəzetdə müxbirlik edəcəkdı. Bu isə ona həyatla nöfəs-nəfəsə olmağın yollarını göstərəcəkdı. Sonra Moskavadə Maksim Gorki adına Ədəbiyyat İnstitutunda təhsilini davam etdirəcəkdı. Və hələ gənc yaşlarında ədəbiyyat çevrələrində adını duyurmağa başlaçaqaqdı...

Yaradıcılıq yolunun başlanğıcında L. Martunov, A.Tarkovski, A.P.Mejrov və b. kimi o zamanın öndə gələn şairlərə onun ədəbi uğurları haqqında fikir bildirəcəklərdi. Tanışlıq üçün onlardan sadəcə ikisini örnək olaraq oxucularımızla bölüşmək istədim. A.P.Mejrov M.Sinelnikovun ədəbiyyata yenica gəlməyə başladığı yetmişinci illərdə indi gecikmiş təzliklərlə bizim ədəbiyyatımızda da baş verən yenilik adına vəzn əlləməlliklərinin baş alıb gətdiyi o çağlarda belə yazırdı: M.Sinelnikov klassik rus şerinə can-könüldən bağlı olan və bu ənənənin qolibi çində qeyri-adi əsərlər verən bir şairdir. Onun çox çətin ədəbi tələbi var. Axi qədim dünya insanları da gözəlliyin cətin başa gəldiyini vurğulamışdılar. Həvəs sirsənisi ya salon, ya da bütöbrət məktəfikasının sərhəd tanımayan davranışları, ifadəli ol zəif imkanlı şəkil əlləməllikləri ədəbi dönanım gəl-gəl deyən "sivəli" tərzləri açıq-aşkar çoxxüzlülyə təhrük edən, süni bir "ustalıqla" uzaqlıq, qəsədlimş xəosqarışq, intuitiv lakonikliyi yox edən (əgər varsa), şeri hər kəsin yazma biləcəyi bir alişqanlığa döndərən riskli uzun misralar; klassik rus şerinə arxaik inamı qoruyan Mixail Sinelnikov kimi şairlər çində keçərlı deyildir. Əgər bir çoxları kimi, o da məsələlərdən göstərişli bir şəkildə dərğə işarələrini qaldırsaıdı, şöhrəti birə yüz qat artardı. Amma o şöhrət axtlarmı ki?! Vladislav Xodiseviç dediyi kimi, onun şerinin birinci simf materialından hazırlanmış xaricədən mürəkəb görünen ikinci simf ədəbiyyatının gərəksiz gənəlliyindən keçməyi ehtiyacı yoxdur.

XX yüz il rus şerinin lokomotivlərindən biri olan Y.Yevuşenko isə sonralar onun haqqında belə yazacaqdı: Hazırladığım "Əsrin beytleri" adlı birinci antologiyamda Mixail Sinelnikovun professional olma bəkk olunmuş iki şerini daxil etmişim. Və onun haqqında hələ o zaman yazmışdım: "Birinci dərəcəli ustan...".Doğrudur, bir çə cəkinə ilə "...zamanca öz ustalığını artırmğa çalışmışdır" qeydini də etmişim. Onun nəslindən olan şairlərin bir çoxu, o şairləri ki, mən "damir pərdönün uşaqları" adlandırdım, onlar ədəbiyyatda tutunamırdı. M.Sinelnikov isə sadəcə ustalıq deyərli və yetərli olmadığı düşün-cəsi kömək etdi. Antologiyama daxil elədiyim iki şeri bir-birini təqib edən şəzlörün professionalıq mükkəmmolliyiylə görə yox, eyni zamanda poeziyanın tarixiliyində Puskinin vətəyyot etdiyi kimi, ayri-ayrı epoxaların, hadisə və adların bir metaforik bağla bağlanmışsını hiss olunmasına görə sevmişdim. Yoni M.Sinelnikovun rus şerində "ayrı-ayrı epoxaların, hadisə və anların bir metaforik bağla bağlaya

biyyatında İslam motivlərini incələyəcəkdı. Elo həmin illərdə türəmə ilə ciddi məşğul olmağa başlaçaqaqdı. Uzun illər gürcü şerinin əsas tərcüməçilərindən biri olacaqdı. Amma yalnız gürcü şeri ilə kifayətlənməyəcəkdı. Şərq-İslam, buddizim düşüncəsi şairin xəyalını qanadlandıracaq və onun uzaq səfərlərə səsləyəcəkdı: Himalay, Tibet, Bənalq körfəzi, Hindicən, moqol çölləri, Koreya, Şiri-Lanka, İsrail, Qafqaz, Türkiyə, İran və Ərəb ölkələri onun soyahət güzərgahı olacaqdı.

Əlbəttə, M.Sinelnikov Avropa ölkələrinə də soyahət etməsə və bu soyahət izləri də şerlərində yer almışdır. Amma onunçün Şərqi-dən aldığı izlərim bir başqaqdı. Bunu türəmə etdiyi şairlərin siyahısından da görmək mümkündür. Bu səfərlərin zəngin bilik və təəssüratı ona Uzaq Şərq, Şimali Qafqaz şairləri, fars klassikləri, türkdillli şairlərinin əsərlərini bəylik bir başqarı ilə rus dilinə çevirməsinə səbəb olacaqdı. Bunların ardınca Qaraqay və çörkəzlörün monumental "Nart" dastanını in əyəcə ki bir yeri var. Türəmə etdiyi şairlərin sadəcə o alları belə çökün zəhmətini miqyasını görmək baxımından çox önəmliədir. Aleksandr Çavçavadez, İlya Çavçavadez, Akaki Sereheli, Qalaktion Tabidze, Rudaki, Əmər Xorrami, Yunus əmrə, Cəlləddin Rumi, Sədi, Hafiz, Ənəvri, Attar, Cami, Məhəmməd İqbal, Ləhuti, Şəmkariyasın, Qaysın Quliyev, Abdullah Tukey, Ali Akbaş, Toqtoqul, Suyunbey Eraliyev və digərləri. Amma M.Sinelnikova töhrət göstərən heç şübhəsiz, ən mükkimül şeriməsi XII uryin böyük Azərbaycan şairi Xaqaninin gənəşbənəlli divanıdır. M.Sinelnikovun Azərbaycan poeziyasının heyranlığı aşığıdakı şe-

M.Sinelnikov Xaqaninin divanı ilə yanaşı, Azərbaycan ədəbiyyatından M.Şafi, H.Cavid, R.Rza, B.Vahabzadə və bir sıra başqa şairimizin də əsərlərini rus dilinə çevirmişdir. Bu xidmətlərini görə də ona Nosimi, Mikayil Müşfi və Nəcəf Nəcəfov mükafatı verilmişdir.

Mixail Sinelnikovla dostluğumuzun hardasa qırx ildən çox tarixi var. Bu yazı onun haqqında olsa da, etlə bilirəm, sonradan dostluğa çevriləcək ilk günümüzə bağlı hələ 2007-ci ildə "Druja narodov" jurnalında gedən şeir silsiləmə yazdığı giriş məqaləsindəki aşağıda ki satirləri burada xatırlamaq yersiz olmazdı: "R.175-ci ildə keçici olaraq "Druja narodov" jurnalında şeir şebəsinin müdiri vəzifəsinə işləyirdim. Məni əsas imdirdən ayıran bu vəzifə əsla önlümə zədəli... Artıq türəmə işi ilə məşğul olmağa zamanım da qalmamışdı, baş, belə bir dönanədə "Sovetski pisate!" nəzəriyyatın redaktoru Qerman Valikova əməmiyyətli, qarəbi, qarəşək bir canubla iş otağında məkə. Məno bu tənəmməğ cənbəllərün nəşrə hazırlanan kitabının türəməsinə təklif edə bilərdim. O dönanədə türəmə işim onsuz da başlandı. Həm də Azərbaycan dünyasından uzaqımdı, çağdaş Azərbaycan poeziyası haqqında təsəvvürüm yetərinə deyildi. Açıq, sadəcə, nözakət xətrinə: "Görək mötləti nəyin olam", - cavabı verdim. Başqa nə cavab verə bilərdim ki?! Və cavabımdan sonra Valikovu cənbəlləndiyini, azərbaycanlı ziyarətçim isə üzünündə ciddi dilləşib girdiyini hiss etdim. Amma evdə kitabı bir-iki saat oxuduktan sonra anladım ki, çox güclü və özünəməxsus ədəbi hadisə ilə qarşı-qarşıyayam. Məmməd İsmay-

Mixail SİNELNİKOV

TÜRK ÖVLADI

Türk övladı, nə zaman yayıldın yer üzünə
Yayıldın qurd çəğirşi və qaçan ov iziylə.
Stepərdə ulaşdın dolı rüzgar gücünə
Yurdların, ovaların gəccə və gündüziyyəli.

Bozqırlar yox, dənizlər yolunu gözlər daha,
Neçə soyu ruhunla taparlardı bir yərə.
Bütərdən üz çevirib tapırdın tək Allaha
Bu da belə bir keçid- atlardan, gamilərə...

Camiləri əbədi günəşə doğru baxar
Çim oldu ki, haramı gözəlliyi bitirdi.
Anaların öləndən qoparılmış uşaqlar
Qovuşduğu yerlərə vəhşi qeyrot gətirdi.

Bazar istilərində gəlir verdiyi vədə
Bu necə bir rüyadır balların yuxusunda:
Və orda uşaq çobanı, bir çayın sahilində
Bir qamışın içinə nəğmələr üfləmədə...

ODLAR ÖLKƏSİ

Məmməd İsmayil üzün

Orda ki, simlərdə əlov servis edilir,
Tağlandır məclisi evə gələn işığı.
İstiqanlı insanları görüb hiss edə bilər
Nəft ruhunun öfkəli altın qəlb atışını.

Arsan hiar diyarın başqa adətleri var,
Kişilər öyrə gözəli görülmüürsə oğor
Gah səmimi, gah da ki, parlaq, yanar işıqlar
Axsamdan səhabədək coşan məclisi süslər.

Orda ki, qadınların gücü ölçüyü gəlməz,
Onlara bu həyatın özü desək, yeridir.
Heç bitib-tükənməyən əlov kimi bir havos
Sevgiləri uğruna həyatını oridir...

Yanan güclü həyatda bir atas çəmbəri var
Gözəllikmi deyirsən sonunda bu gözəllik
Bəzən zərif utanacaq, bəzən isə amansız
Odlu çiçəklər kimi ətrafa işıq saçar.

AZƏRBAYCAN

Dağların boğazında gurlayır qəhqəhələr,
Sis içindədir hər yan
Ruhunda bir böyük davul kükrəməsi var,
Azərbaycan!

Şəffaf su axışında bir çəkil dəşşən son,
Ya da məhtəşəm meşə.
Toy elə sevanlərə yənə canı-könüldən
Saysız borularınla durub üzü günəşə.

ALANYA

Xəlif mavi, qaranlıq
Və duzlu su
Və xalq, Çin səddindən
Haralara qədər gəlmiş arzusu.

Öncə kəskin və sərtidi,
Bunları özəlliyi.
Amma onun çizgilərinə keçmiş
Zorla alınmış yunan,
Və Çarxoz gözəlliyi.

Çöhrəli, yosma boylu,
Amma slav kimi çiyinləri geniş
Çalxanan düzlər üçün
Atını qayıq kürəyiylə dəyişmiş

Bu qovgada unuduldu
Küçəbə ocaqların külli.
Amma hər zaman gülüşündə
Yaxıncı bir hərarət
Alovların ocağıdır
Bəlli ki, könlü...

Xatirə limanı, ümid körfəzi
Qaranlıq dənizdə səhəyə qədər
Tökülən qanlar inlər
Və günüş külçələr parlar.

KONYA

Qədim Konyada dərvişlər səməyə durmuşlar
Bax, İslamda ilhamını Qurandan alan
Yeni rənglər, yasalər var
Hünkardakı həkəmət və neydəki əsrər.

Madam ki, uca gerçəkər
Cavanmördük və karamətlər az.
Sən də gülərkək bir pula sat bu dünyanı
Zira bu can, dəriyə və qabığı sızgəmz.

Bax dinlə, novadakı bütün təkləri dinlə,
Bu musiqidir, eşqdir, savəqdir bu.
Haydi rəqs et dostum, konara çəkilmə,
Ruhları qaynaxından atəşçdir bu.

* * *

Yalnız İslamın səhrələrində deyil,
Harda ki, günəş paslanmış təpələrdə
Həm ayri, həm də düz arıyır,
Cübbo geymiş sərgərdanları
Buldığı yerdə...

Amma ruhun hər titrəyişində,
Əhtirasların altındakı sirdə
Və özəlliklə seir yazmada,
Ruhani hakimlər
Camilərə çökən səbirdə,
Və ən gənəşsiz insanlıq
İnsanın zamana vədi ...
"Allaha gedən yol əsan olmamalı!"-
vida edərək Peyğəmbər dedi.

* * *

Saçların sarışın, paltarın yaşıl,
Geyinib süsləndin pək işil-ışıl.
Nadir gözəlliyin ruhun donizə
Beyazını, pombonı xoş hər ikisi.
Mavimi baharın ləl sərəşığı
Yaz istilərinin kəntil xoşluğu.
Buludlar tutdusa, üzünü göyün,
Siyah paltarını o zaman geyin.

Burax, suxluluğuna bəyilsin qızlar
Qamaşmış baxışla, açıq ağzla...

* * *

Gəmi yol almada gəccə və gündüz
Onu sarsıtımda xırçın lapələr.
Sonuncu limanlar görükcünəyə,
Stepdə sonuncu işığı qədər.

Günlər uzandıqca üzler dəyişir,
Qulaq müsəfiri almada sular.

Sühbət mənzillərə körpü salmada
Arkadaş olmada gedən yolçular.

İndi kimsəsiz və yetim kimiyəm,
Özün də bilmədən gör nələr etdin:
Sən manzil, sonuncu yolçu misəl
Çökən qaranlıqda yox olub getdin.

NEFT

Mən yanırım və yol işıqlandır.
İnnokenti Anneniski

Alışan, yanmayan kolluqdur güney
Bakı civarında qarşına çıxar.
Orda illər boyu gizləndən hər şey,
Birdəncə, oyanıb ruhunu yaxar.

Alışan nəfədir bu özəlli, özəl,
Yanar yaxın, uzaq ikili, üçlü.
Qədim ipək kimi gözəlli, gözəl,
Dünya kimi güclümü, güclü!

Gah qızıl qırmızı, gah bənövşəyi,
Ya da ucalmada yəsamən kimi.
Çəvrə yanib döndən rənglər ilməyi
Sonra gün batımı, axşam iqlimi.

Onunlami bağlı nə var həyatda
Ömrün səhrasında gözib yerini;
Mən də Musa kimi dəşmədəyəm
Onun ən yaxıncı öyüdlərini...

TÜRK DİLİ

Bu savaşı türklərin dilləri necə həzin
Qızgın atəş də olsa, o yənə də dadlıdır.
Küləklər kimi xəvif, gül suyu kimi lotif
Nəğmə kimi əvəz qız kimi qanadlıdır.

Schrlı hərəmlərin üzücü osiləri
Bəlisizcə yumsamış kəçəri İslamında
Ya da, uşaqlığında yənəçəri kolmasını
Xatırlayib oxumuş, duyduğu çəmşənində...

ƏSKİ DAŞKƏND

Əski Daşkənd, kül içində bəyaz saçları
Nəsinibini aaramda qoxmuş küldən.
Suya qoşar qoşun-qoşun qələbəliklər
Göylər sisli, gülən yoxdu burda kəntildən...

Uçuq-sökük durumdadır yemək yerləri,
Bütüklü bir məkan olmuş boşalmış səhər.
Uzaq- uzaq qədəm, daşlı tarixdən gəlib
Gücü yetən orda-burda kabab bişirər.

Bir-birinə qarışmışdır həyat və çamır,
Başdan-başu bu mubərək tuxanılıqlığın
İncə tozlar uçmuşda nəfisi işığında,
Və ariyib yox olmada üzler bir yığın.

Nə var itib yox olmada bulud içində
Sürücü də, rəis də eyindir burda.
Və sərtant da partlayacaq bir şey arıyır,
Dəyişmiş soyuq səfələtin nəfsi bu yurda.

Başlamada duyğuların soyuq dönəmi,
Vida ən uşaqların ruhu öfkəli.
Burda yoxdur yunanlar da, yehudilər də
O yerdən ki, uzaqlardan döf səsi gəlir.

Tutqun üzler birco andə dükisrin səsdən
Şərqlərin iniltisi duyulur sistrə.
Qol-qola rəqs etmədədir çilçin cavanlar
Bildirçinin ritmi vardır bu sərsənizdə!

Ətrafında gül dənizi heyrat edərson
Ətriklərimi çiçək açan belə bir gündə?
Axmatova, ya işıqını kölgədən keçən
İmperyanın tozumu var küllər içində?..

ÇAY

Üvub azman dağları
Sən də virajə girdin,
Bu nəmli torpaqları
Uzaqlardan gətirdin.

Su beia nəfəs alır,
Ruhun qəlbimə dəmir.
Bu aylar, bu fosillər
Səndə axan dalgəmi?

Önəmli deyil nəson,
Və haradan gəlirsən.
Mən kim, bu möcüzə nə
Mən yox, tək sən bilirsən.

KARMA

Soyuqda ucalır moqol dağları
Qarlı ormanlarda yarpaq töküümü.
Elə bil təbiət susmuş bir xordə
Yalnızlıq qarğablar daşib köpürür.

Həyat yağlıları yənə Tayqada
Yüksəlik boğunmuş fəryad səsləri.
Şehirlənməmiş kimi həyəcan verir
Dünya boşluğunda həyat səsləri.

Ümidsiz yarpaqlar can bazarında
Rəngində ölümlü qızıl işıq.
Bizim əhtirəsdən daha da sarab,
Bizim arzumuzdan daha qarmaşlıq.

Orda bəyəzliyi altında qann
Qəzma yazıları gizli kalandə.
Keçmiş günümüzə günəhlərini
Fətəh əfəksini gizləmiş ya da.

Bunu komandirin bəxtsiz tələyi,
Qıt günlər izləyir tənha çobanı ...
Yaşayca zamanla yığılır karma,
Ölüm dorinliyə çəkor insanı.

Narindir nəqsansız bəbəkələr kimi
Buludlar rəngini almada qardən.
Əbadi yozlaşan yeni döğumlər
Yola qozulmada çox üzgərdən.

Yənə yüksəlməkdə səmədə Budda
Axıb yuvarlanırsən kimi həzin.
Elə bil qranit sındırdən keçmiş
Əsilər yolçusua gedər-gəlməz.

Vurub dolduracaq bu boşluqları
Səfir dalgəsini işıq tufanı
Göydə Məhəmmədin qapalı yolu,
Kosmosda Məşihin açıq meydanı.

* * *

Orda çiçəklənməmiş tənha bir ağac
Pambə rənglərini ətrafa saçmış.
Yalnız sən anlaya bilirsən bunu
Göylərin sirləri ağzını açmış.

Yənə cəmi yerdə durmada bulud
Gənclikdə gördüyün ərzularıyla.
Hər zamankı kimi kükrüyün çaylar
Əlləri danduran gur salırla.

Bu su necə dadlı, öyrəncəkəsən
Bəhşə girdiyində su ilə zaman;
Bələ heç bir yerdən gəlməmiş kimi
Həm də heç bir yerdə iz buraxmadsən.

* * *

Parka girocokson geniş qapıdan
Orda ki, əsmədə çöl rüzgarları.
Gizli çalşmalar görünür gözü,
Bəllirli səadət hə gəccə yarı.

Hər tərəf yaşıldır, bir həftə sonra
Kim deyir uzanmış boyu yarpağın?
Sədəcə rüzgardır hər ilk baharda
Üzərindən əsan çılpaq torpağın.

Amansız udmada illəri zaman,
Dünya da dəyişir gəccə və gündüz.
Bəzməz təbiətdən öyrənsən insan
Məhni söyləməyi beləcə sözsüz.